

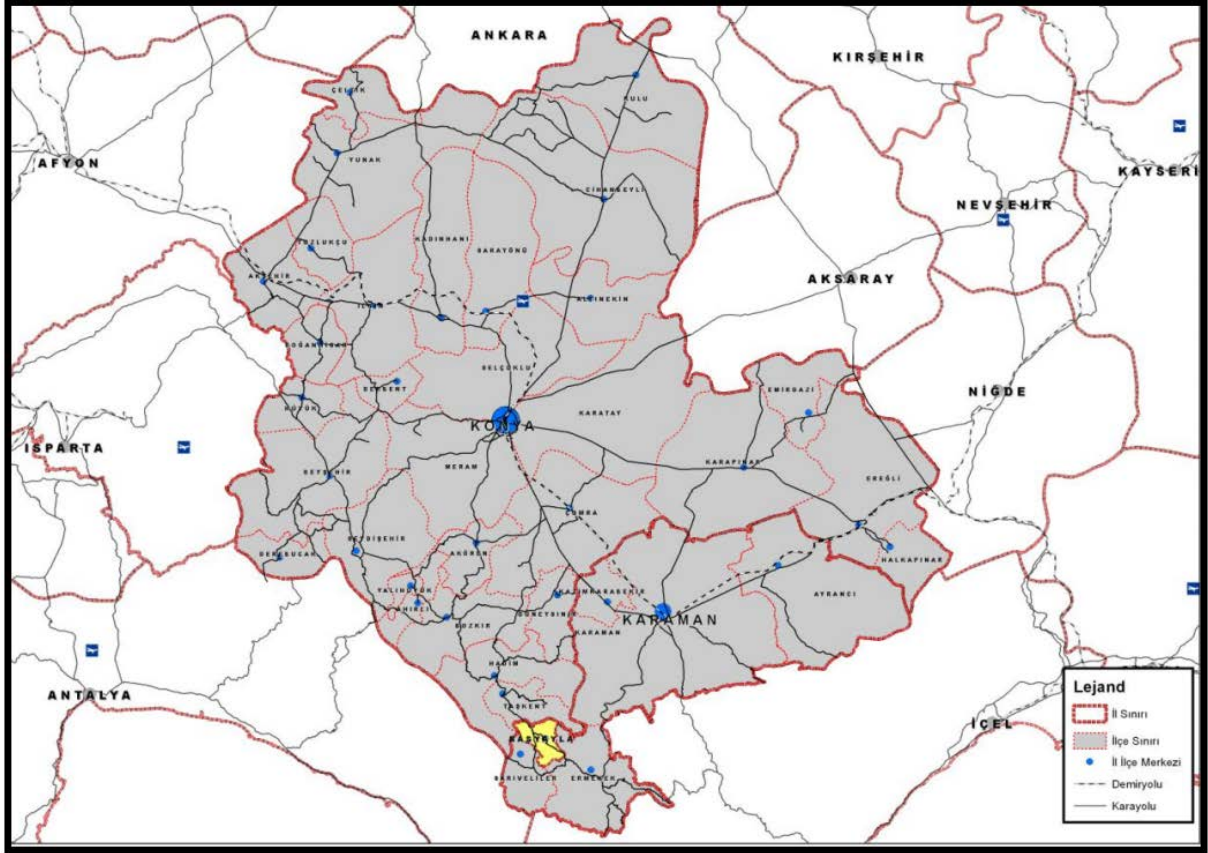

Başyayla

Coğrafi Özellikler

Karaman ili Başyayla ilçesi, **36°75'** Kuzey enlemi ile **32°68'** Doğu boylamı arasında yer almaktadır. İl merkezine uzaklığı 180 km'dir. İlçenin deniz seviyesinden ortalama yüksekliği 1.400 metredir. İlçenin, kuzeyinde Konya ili Taşkent ilçesi, güneyinde Ermenek, batısında Sarıveliler ve doğusunda yine Ermenek ilçesi bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümü **228,99 km²**'dir.

Şekil 1 TR52 Karaman-Konya Bölgesi ve Başyayla İlçesi Coğrafi Durumu

Orta Torosların güney yamacında Göksu Havzasını kapsayan Taşeli Platosunda yer alan ilçe, Torosların üzerinde yer almasına bağlı olarak arazi yapısı çok meyilli ve yatay yapıllı kalker araziden oluşmaktadır. İlçenin araştırma sahası İç Anadolu Bölgesinde Karaman ili sınırları içerisinde yer almaktadır. Ancak ilçe Akdeniz Bölgesinde yer almaktadır. İlçenin Kuzey, Doğu, Batı yönleri dağlarla çevrilmiştir. Güney yönünde ise Göksu Nehrinin kolu Kurtlu Çay (İvzit Deresi) akarsuyunun yatağının bulunduğu vadi uzanmaktadır.

Tablo 1 Karaman İli Arazi Dağılımı(ha) (Başyayla)

İlçeler	Tarım Alanı			Çayır ve Mera	Yüzölçümü
	Sulu	Kuru	Toplam		
Ayrancı	8.596	70.248	78.844	97.465	244.745
Başyayla	789	1.061	1.850	1.248	19.671
Ermenek	3.170	13.549	16.719	7.380	112.040
Kâzımkarabekir	5.232	16.778	22.010	4.700	40.108
Merkez	90.024	110.645	200.669	82.788	425.660
Sarıveliler	1.741	5.225	6.966	3.343	42.876
Toplam	109.552	217.506	327.058	196.924	885.100

Kaynak: Karaman İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2021

Başyayla ilçesi **19.671** ha'lık alan ile Karaman'ın **%2,22'sini** kapsamaktadır. İlçe arazilerinin **% 9,4'ü** tarım arazilerine ayrılmış olup bu oran Karaman ortalamasından oldukça düşüktür. Toplam alanın **%6,34'lük** bölümü çayır-mera alanları için ayrılmıştır. Ormanlık alan ise toplam alanın **%47,46'sını** oluşturmakta ve bu alan Karaman toplam ormanlık alanının **%3,87'sini** kaplamaktadır.

Tablo 2 Kültür Arazisi Kullanım Amaçlarına Göre Dağılımı (ha) (Başyayla)

İlçeler	Tarla Bitkileri	Bahçe	Sebze	Nadas	Toplam
Ayrancı	71.900	1.835	744	4.365	78.844
Başyayla	854	829	27	140	1.850
Ermenek	9.284	3.457	607	3.371	16.719
K.K.Bekir	19.656	534	719	1.102	22.010
Merkez	156.380	25.246	11.400	7.641	200.669
Sarıveliler	4.541	1.927	0	497	6.966
Toplam	262.615	33.828	13.497	17.116	327.058

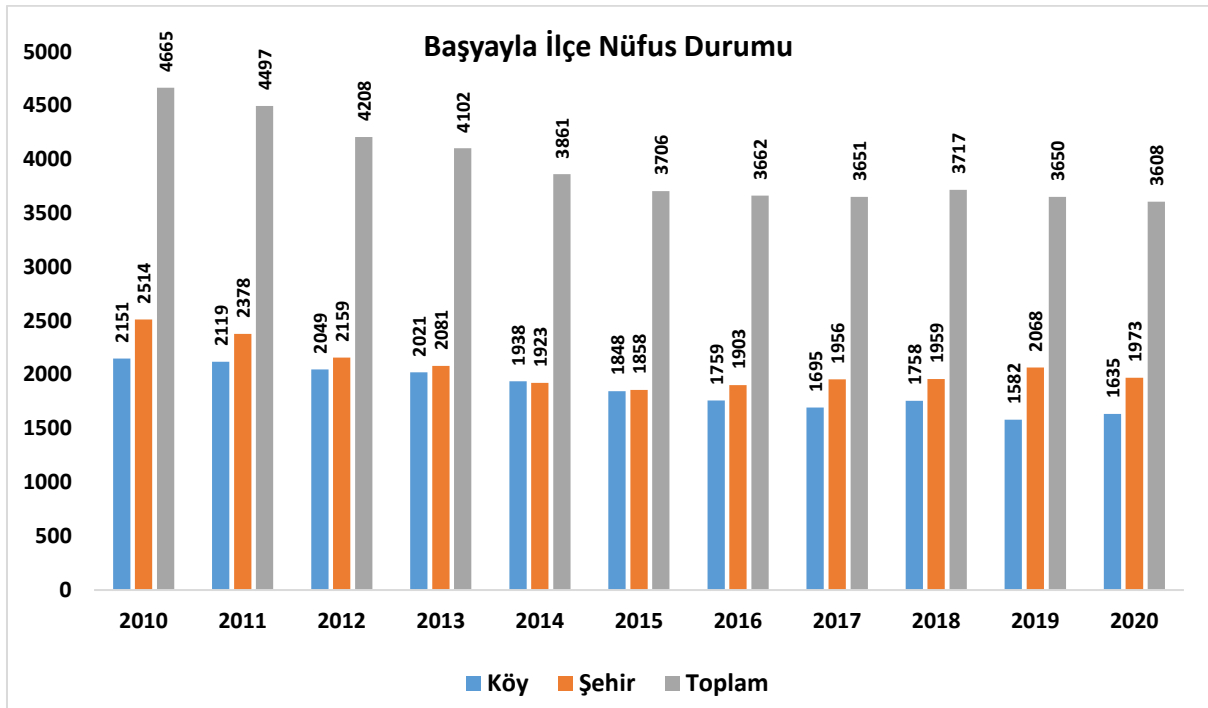
Kaynak: Karaman İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2021

Başyayla ilçesinin 1.850 ha'lık alanında bitkisel üretim yapılmaktadır. Bitkisel üretim yapılan bu alanların **% 46'sı** tarla bitkilerine tahsis edilmiştir. Nadas alanı **% 7,6 'lık** paya sahiptir. Tarım arazilerinin **% 44,8' inde** meyvecilik ve **% 1,5'inde** sebzeçilik yapılmaktadır.

Demografik Yapı

Başyayla İlçe toplam nüfusu **2010** yılında **4.665** iken **2020** yılı sonu itibariyle **3.608** olmuştur. İlçe nüfusunda **2010** yılına göre yaklaşık **% 22,7** gibi yüksek bir oranda düşüş meydana gelmiştir. İlçeye bağlı köy toplam nüfusu 2010 yılında **2.151** iken 2020 yılında bu sayı **1.635** olarak gerçekleşmiştir. Merkez ilçe nüfusu ise **2.514**'ten **1.973**'e gerilemiştir.

Grafik 1 Başyayla İlçe Nüfus Durumu

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

Doğal Kaynaklar

Tablo 3 Başyayla'da Bulunan Doğal Kaynaklar

1. Enerji Kaynakları	Potansiyel	Mevcut Çalışma
1.1. Güneş	Var-Yüksek	-
1.2. Rüzgar	Var	-
1.3. Biyokütle	Var	-
2. Biyolojik çeşitlilik		
2.1. Ormanlar	93.354 dekar orman alanına sahiptir.(Meşe, Ladin, Karaçam Sedir, Gökknar ve Ardıç Ağaçları vardır.)	Orman ürünleri, hayvan otlatma ve dinlenme.
2.2. Çayır ve Mera	12.480 dekar çayır-mera alanı vardır.	Hayvan otlatma.

2.3. Sulak Alanlar	Söğütçük Suyu, Karapınar Suyu, Tümtününgöl, Küçükgöl, Eğrik, Aksu, Deregözü, Gökgöbet, Şefdelideresi, Hisarönü Suyu, Göksu, Kurtlu Çay, Hisarönü Kaynak Suyu, Tekneliç Kaynak Suyu	Sulama ve İçme.
3. Toprak		
3.1. Toprak	İlçe toprakları tarıma engel olmayacak şekilde dağlık, engebeli ve hafif eğimli alüvyol arazilerden oluşmuştur.	Tarım
4. Su Kaynakları		
4.1. Akarsular	Kurtlu Çay (İvzit Deresi), Söğütçük Suyu, Karapınar Suyu, Hisarönü Kaynak Suyu, Aksu, Tekneliç Kaynak Suyu	İçme ve Sulama
4.2. Göller ve Göletler	Var Tümtünün Göl, Küçük Göl	Başyayla Üzümlü Göleti (Yapımı devam eden) (Depolama Hacmi 0,44 hm ³) Başyayla Hisarönü Göleti (Faal) (Depolama Hacmi 0,17 hm ³)
5. Mineral Kaynaklar		
5.1. Enerji Madenleri	(Bakınız 1.Enerji Kaynakları)	

Kaynak: MEVKA İlçe Raporları, Karaman İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2021,DSİ 42. Şube Müdürlüğü, www.enerjiatlası.com

Ekonomik Yapı

Tarım

Tablo 4 Başyayla İşlenen Arazi Durum Tablosu

İşlenen Arazi Türü	Başyayla İşlenen Arazi		Karaman İşlenen Arazi		Başyayla İşlenen Arazi/Karaman İşlenen Arazi (%)
	(dekar)	(%)	(dekar)	(%)	
Meyveler, İçecek Ve Baharat Bitkileri Alanı	8.296	43,89	336.604	10,23	2,46
Nadas	2.100	11,11	207.693	6,31	1,01
Sebze	270	1,43	136.932	4,16	0,20
Süs bitkileri	0	0,00	60	0,00	0,00
Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	8.236	43,57	2.610.647	79,30	0,32
Toplam	18.902	100,00	3.291.936	100,00	

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

Başyayla'da işlenen toplam arazi **18.902** dekar olup, Karaman toplam işlenen alanın **%0,57**'sini oluşturmaktadır. Bu arazilerin **%43,57**' si oranında tarla tarımı yapılmaktadır. Tarım arazilerinin toplam işlenen araziye oranı (**% 43,57**), Karaman'a (**%79,3**) göre düşüktür. İlçede genellikle kuru tarım yapıldığından nadas için ayrılan alanların oranının yüksek olduğu görülmektedir. Meyvecilik için ayrılan alan **%43,89** oranla önemli paya sahip olup Karaman'da meyveciliğe ayrılan alanın oranından (**%10,23**) oldukça yüksektir.

Bitkisel Üretim

Tablo 5 İşlenen Tarla Arazisi Durum Tablosu

Tarla Arazisi Ekim Türü	BAŞYAYLA				KARAMAN			
	Ekim Alanı		Dekar Verim Kg/Da	Toplam Ürün Miktarı (Ton)	Ekim Alanı		Dekar Verim Kg/Da	Toplam Ürün Miktarı (Ton)
	Da	%			Da	%		
Buğday (Durum)	0	0,00	0	0	505.710	19,27	284	143.688
	4.91							
Buğday (Diğer)	6	59,69	44	215	345.132	13,15	242	83.643
Mısır (Dane)	14	0,17	143	2	289.671	11,04	948	274.589
	1.38							
Arpa (Diğer)	2	16,78	77	107	266.622	10,16	255	67.943
Şeker Pancarı	0	0,00	0	0	73.024	2,78	8.656	632.093
	1.92				1.143.92			
Diğer	4	23,36			4	43,59		
	8.23	100,0			2.624.08	100,0		
Toplam	6	0			3	0		

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı,2021 (*Hesaplamalar Karaman YDO tarafından yapılmıştır.)

Başyayla'da en fazla yetiştirilen tarla ürünleri buğday ve arpadır. Bu ürünler içerisinde en fazla yetiştirme alanına sahip ürün ise **%59,69** oran ile buğday olup bu oran Karaman ortalamalarının üstündedir. İlçede arpa üretimi ise 2. sırada olup **%16,78**'lik bir paya sahiptir.

Hayvansal Üretim

Tablo 6 Büyükbaş Hayvan Sayıları Durum Tablosu

Hayvan Cinsi	Başayla Hayvan Sayısı					Karaman Hayvan Sayısı				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Sığır (Saf Kültür)	0	0	0	0	1178	44.877	44.101	48.676	49.827	53.665
Sığır (Kültür Melezi)	1.125	1.125	1.403	1.281	443	18.441	17.552	19.071	19.674	19.312
Sığır (Yerli)	0	0	0	0	0	983	585	519	1.633	492
TOPLAM	1.125	1.125	1.403	1.281	1.621	64.301	62.238	68.266	71.134	73.469

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

İlçede hayvancılık faaliyeti düşük seviyede olmakla beraber gelişme göstermektedir. İlçenin 2020 yılı itibari ile **1.621** adet büyükbaş hayvan mevcudu olup bunlardan 1.178 adedi saf kültür, 443 adedi kültür melezi sığırlardır.

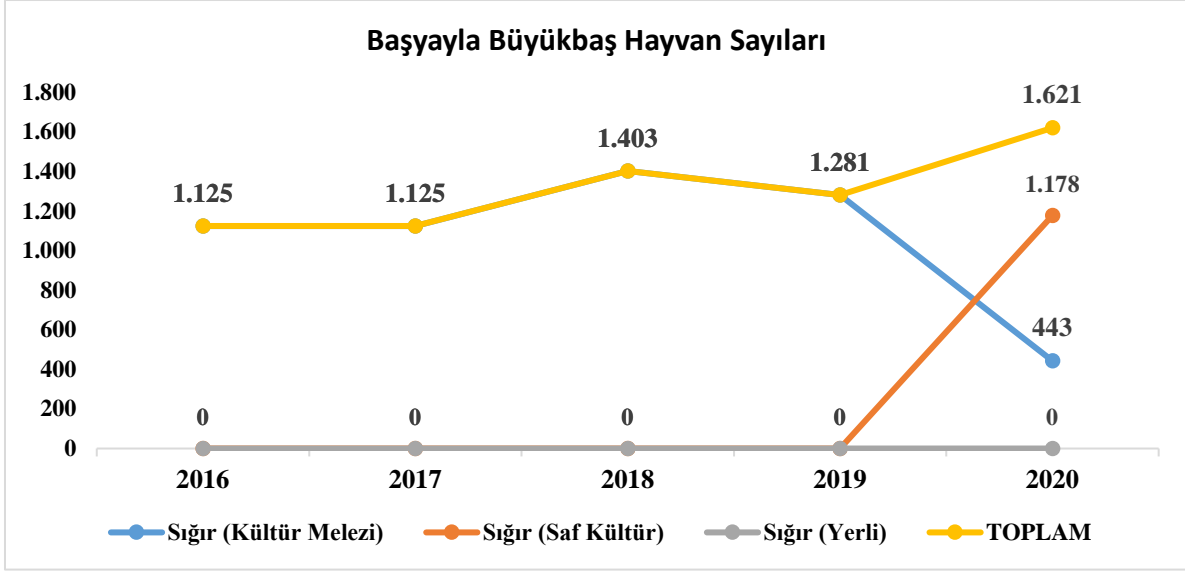
Tablo 7 Başayla Büyükbaş Hayvancılık Genel Durum Karşılaştırması

Hayvan Cinsi	(Başayla/Karaman) Büyükbaş Hayvan Sayısı (%)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Sığır (Saf Kültür)	0,00	0,00	0,00	0,00	2,20
Sığır (Kültür Melezi)	6,10	6,41	7,36	6,51	2,29
Sığır (Yerli)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM	1,75	1,81	2,06	1,80	2,21

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı,2021 (*Hesaplamalar Karaman YDO tarafından yapılmıştır)

Başayla büyükbaş hayvan sayısı Karaman büyükbaş hayvan sayısının 2020 yılı itibari ile **%2,21**'ini oluşturmaktadır.

Grafik 2 Başyayla Büyükbaş Hayvan Sayıları

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

İlçede büyükbaş hayvan varlığını arttırmaya yönelik çalışmalar mevcuttur. İlçedeki büyükbaş hayvan sayısında yıllar itibari ile dalgalanmalar mevcuttur. İlçede sığır (yerli) bulunmamaktadır. Büyükbaş hayvan sayısında 2016 yılından bu yana **%44,08**'lik bir artış gerçekleşmiştir.

Tablo 8 Küçükbaş Hayvan Sayıları Durum Tablosu

Hayvan Cinsi	Başyayla Hayvan Sayısı					Karaman Hayvan Sayısı				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Koyun (Yerli)	805	805	2.002	2.000	2.836	275.159	283.086	337.656	324.021	367.939
Koyun (Merinos)	0	0	0	0	513	120.542	125.521	133.118	160.450	169.949
Toplam Koyun	805	805	2.002	2.000	3.349	395.701	408.607	470.774	484.471	537.888
Kıl Keçisi	2.200	2.200	3.666	2.849	6.049	161.579	175.026	188.542	188.105	211.703
Tiftik Keçisi	0	0	0	0	0	1.182	1.012	3.537	3.801	4.253
Toplam Keçi	2.200	2.200	3.666	2.849	6.049	162.761	176.038	192.079	191.906	215.956

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

Başyayla küçükbaş hayvancılıkta önemli bir potansiyele sahip değildir. İlçede 2020 yılı itibari ile toplam **3.349** koyun ve **6.049** adet keçi bulunmaktadır.

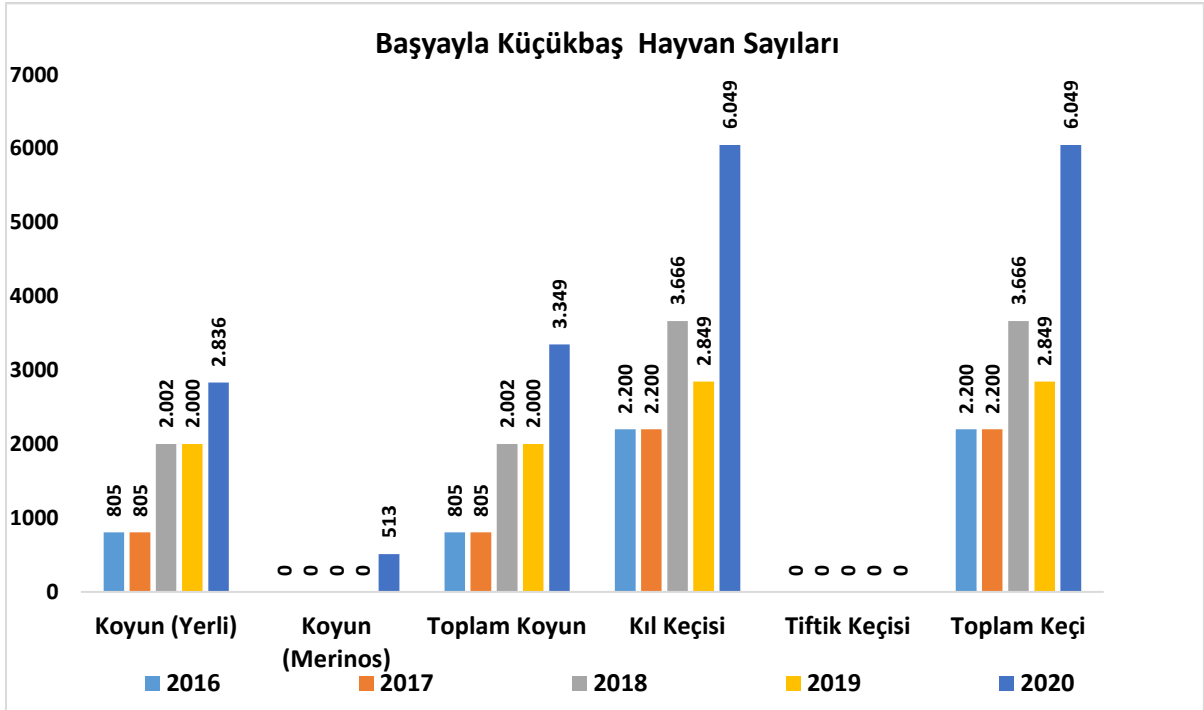
Tablo 9 Küçükbaş Hayvancılık Genel Durum Karşılaştırması

Hayvan Cinsi	Başyayla Küçükbaş Hayvan Sayısı / Karaman (%)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Koyun (Yerli)	0,29	0,28	0,59	0,62	0,77
Koyun(Merinos)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,30
Keçi(Kıl)	1,36	1,36	1,94	1,51	2,86
Keçi(Tiftik)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021 (*Hesaplamalar Karaman YDO tarafından yapılmıştır)

İlçe yerli koyun varlığı bakımından 2020 yılı itibari ile Karaman ilinin **%0,77'** sine, kıl keçisi varlığı bakımından ise **%2,86's**ına sahiptir.

Grafik 3 Başyayla Küçükbaş Hayvan Sayıları

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

İlçede Tiftik Keçisi bulunmamaktadır. İlçe bazında 2020 yılı içerisinde bir önceki yıla göre küçükbaş hayvan sayısında **%93,8**'lik büyük artış yaşanmıştır.

Tablo 10 Başyayla Arıcılık Durum Tablosu

	Başyayla					Karaman				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Arıcılık Yapan İşletme Sayısı(adet)	12	12	16	19	27	667	736	764	780	824
Eski Kovan Sayısı	0	0	0	0	0	691	694	1.378	1.450	540
Yeni Kovan Sayısı	770	770	846	1013	1035	53.101	62.289	61.837	64.425	52.783
Toplam Kovan Sayısı	770	770	846	1013	1035	53.792	62.983	63.215	65.875	53.323
Bal Üretimi (ton)	4,58	4,58	0,1	9,38	9,4	401,129	496,865	541,831	530,155	263,634
Balmumu Üretimi (ton)	0,9	0,9	0,01	0,57	0,06	26,963	30,558	17,659	18,168	15,683

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021

Arıcılık Başyayla ilçesi için gelecekte yatırım yapılabilecek üretim dallarından biri olması açısından önem taşımaktadır. Bal üretiminde dalgalanmalar görülmektedir. Toplam arıcılıkla uğraşan işletme sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre 8 adet artış göstermiş olup **27**'ye çıkmıştır. 2020 yılı itibari ile ilçedeki toplam yeni usul kovan sayısı **1035**'e yükselmiştir. 2016 yılına göre yeni usul kovan sayısında **%34**'lük bir artış gözlemlenmektedir. 2020 yılında bal üretimi önemli ölçüde artmış olup **9,4** ton olarak gerçekleşmiştir. Balmumunda ise **0,06** tonluk bir üretim gerçekleşmiştir.

Tablo 11 Başyayla Arıcılık Genel Durum Karşılaştırması

	Başyayla Kovan Sayısı / Karaman (%)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Arıcılık Yapan İşletme Sayısı(adet)	1,80	1,63	2,09	2,44	3,28
Eski Kovan Sayısı	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yeni Kovan Sayısı	1,45	1,24	1,37	1,57	1,96
Toplam Kovan Sayısı	1,43	1,22	1,34	1,54	1,94
Bal Üretimi (ton)	1,14	0,92	0,02	1,77	3,57
Balmumu Üretimi (ton)	3,34	2,95	0,06	3,14	0,38

Kaynak: TÜİK Veri Tabanı, 2021 (*Hesaplamalar Karaman YDO tarafından yapılmıştır)

İlçede bulunan kovan sayısı, Karaman'daki kovan sayısının **%1,94**'ünü oluşturmaktadır. İlçe bal üretiminde ise ilde **% 3,57**'lik bir paya sahiptir. Başyayla ilçesi arıcılık faaliyeti için uygun floraya sahip olup, arıcılık faaliyetleri geliştirilebilir yapıdadır.